

OSNOVI ORGANIZACIJE – VEŽBA BR. 14

NADLEŽNOSTI UPRAVNOG ODBORA AKCIONARSKOG DRUŠTVA

Akcionarsko društvo je društvo koje sredstva za osnivanje i poslovanje pribavlja izdavanjem akcija. Osnivači mogu osnovati ovo društvo otkupom svih akcija pri osnivanju (simultano osnivanje) ili upućivanjem javnog poziva na otkup akcija (sukcesivno osnivanje). Osnivači akcionarskog društva utvrđuju iznos sredstava koji je potreban za osnivanje i rad društva. Akcije se uplaćuju u gotovom novcu. Vlasnici akcija mogu prodavati akcije trećim licima iznad i ispod nominalne vrednosti.

Akcija ili deonica je hartija od vrednosti koja u nominalnom vrednosnom izrazu predstavlja deo glavnice tj. kapitala u akcionarskom društvu.

Akcija ima dva značenja:

1. Udeo koji svaki deončar ima u imovini akcionarskog društva.
2. Isprava pomoću koje njen imalac stiče pravo učešća u raspodeli dobiti akcionarskog društva.

Akcije se obavezno izdaju prilikom osnivanja društva ali se mogu izdavati i kasnije radi povećanja kapitala. S obzirom na sadržinu prava koja daju imalocu, akcije se mogu podeliti na obične tj. redovne i prioritetne tj. povlašćene.

Akcionar je lice koje kao imalac akcije vrši putem akcije povezana prava u akcionarskom društvu kao što su pravo na dividendu, pravo da bira i da bude biran u organe društva i sl.

Dividenda je deo dobiti koji akcionar naplaćuje na svoju akciju, a čiju visinu određuje skupština akcionara u zavisnosti od rezultata poslovanja društva i u skladu sa pravilima društva.

Upravljačku strukturu akcionarskog društva čine: skupština akcionara, upravni odbor i direktor društva.

Skupština akcionara je glavni organ upravljanja u akcionarskom društvu. Odlučuje o strategiji društva, odnosi odluke koje se tiču poslovnog i pravnog aspekta funkcionisanja. Utvrđuje osnove poslovne politike, visinu dividende i sve statusne promene. Bira i opoziva direktora i članove upravnog odbora društva.

Upravni odbor je upravljačko-nadzorni organ upravljanja društvom. Donosi upravljačke odluke o tekućem poslovanju i vrši nadzor nad radom direktora. U određenim okolnostima može opozvati direktora. Sačinjava godišnji obračun o poslovanju društva i odgovara za njegovu ispravnost. Izveštava skupštinu akcionara, daje predloge za podelu rezultata i predloge pravaca budućeg poslovanja.

Direktor društva je rukovodno-upravljački organ. Ima velika ovlašćenja za donošenje odluka, koje po svojoj suštini spadaju u upravljačke odluke. On ima odgovornost za rukovođenje društvom.

UPRAVNI ODBOR AKCIONARSKOG DRUŠTVA

Upravni odbor ima 7 članova. Članove Upravnog odbora bira Skupština Društva osim jednog predstavnika zaposlenih u Upravnom odboru Društva. Članovi Upravnog odbora biraju se na vreme od 5 godina.

ZADATAK. Potrebno je označiti aktivnosti koje obavlja upravni odbor društva i koje se nalaze u njegovoj nadležnosti.

- Bira i opoziva članove upravnog odbora, predsednika i članove nadzornog odbora, revizora i likvidatora i određuje im primanje, odnosno naknadu
- Donosi akte kojima se uređuje sistematizacija i poslovanje društva
- Donosi opšte akte koje ne donosi Skupština Društva
- Donosi Pravilnik o izboru i opozivu predstavnika zaposlenih u Upravnom i Nadzornom odboru,
- Donosi Statut društva,
- Izvršava odluke Skupštine Društva
- Može odlučiti da se izdaju razne vrste i klase akcija
- Može odlučiti da se ograniči prenos na ime
- Može odlučiti o povlašćenju akcija
- Može odlučiti o zameni akcija
- Odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala,
- Odlučuje o raspodeli godišnje dobiti i pokriću gubitaka,
- Odlučuje o statusnim promenama , promeni oblika i prestanku društva
- Odlučuje o zastupanju društva u postupcima pred sudovima protiv članova Uprave

- Organizuje i vodi poslovanje Društva
- Predlaže osnove poslovne politike i utvrđuje politiku kvaliteta
- Predlaže plan i program i preuzima mere za njihovo sprovođenje
- Predlaže raspodeli dobiti
- Priprema predloge odluka za Skupštinu Društva,
- Stara se o pripremi godišnjeg obračuna i usvaja periodični obračun
- Stara se o zakonitosti rada i odgovoran je za zakonitost rada Društva
- Usvaja godišnji obračun i izveštaj o poslovanju
- Utvrđuje poslovnu politiku,
- Zastupa Društvo prema trećim licima